

Informasjonstiltak og kvalitetssikring i VIPS - 2022

Prosjektrapport (NIBIO prosjekt nr 52713)

Referanse: 2021/61145, Agros 165097

Sammendrag

VIPS er en nettbasert varslings- og informasjonstjeneste utviklet for integrert bekjempelse av skadedyr og sykdommer i viktige jord- og hagebruksvekster i Norge. Tjenesten er åpen og tilgjengelig for alle, men retter seg spesielt mot bønder og rådgivere innen norsk landbruk. Hovedmål for dette prosjektet er at VIPS skal være et lett tilgjengelig verktøy med lav brukerterskel som bønder og rådgivere har tillit til for gjennomføring av integrert plantevern i alle kulturer.

I 2022 har vi vektlagt informasjonstiltak som kan fremme økt bruk av VIPS som verktøy i IPV, informasjon og tilrettelegging for bruk av en varslingsmodell mot gråskimmel i jordbær, og ferdigstilling av en app for registrering av feltobservasjoner i VIPS.

Det er laget en kort instruksjonsvideo for en varslingsmodell i korn, flere informasjons tiltak i media og på møter og markdager. Det ble blant annet gitt støtte til 124 markdager og fagdager i regi av Norsk Landbruksrådgiving med fokus på integrert plantevern og VIPS.

Varslingsmodellen for gråskimmel i jordbær er tilgjengelig i VIPS, med tilhørende informasjon om bruk av modellen. VIPS Feltobservasjoner, en app for registrering av skadegjørere i felt er ferdig utviklet. Android versjon ble tatt i bruk sommeren 2022, mens iphone-versjonen er klar for bruk i sesongen 2023.

Mål og resultater

Hovedmål: VIPS skal være et lett tilgjengelig verktøy med lav brukerterskel som bønder og rådgivere har tillit til for gjennomføring av integrert plantevern i alle kulturer.

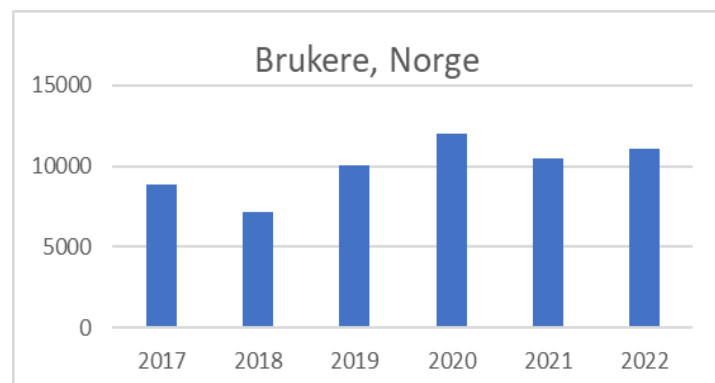
Delmål

1. Økt bruk av VIPS gjennom informasjonstiltak og brukerveiledninger.
2. Funksjonalitet og videreutvikling av systemet skal reflektere brukernes behov.
3. Presise og kvalitetssikrede varslingsmodeller, skadeterskler og andre beslutningsstøtte system i VIPS

Resultater

- NLR arrangerte totalt 124 markdager og kurs med fokus på IPV som har fått støtte fra dette prosjektet i 2022
- I tillegg er det levert totalt 8 kurs/foredrag, 3 oppslag i nibio.no, en artikkel i Frukt og Bær, en instruksjonsvideo for en varslingsmodell i korn
- Appen VIPS Feltobservasjoner er ferdigstilt og ble tatt i bruk i løpet av sesongen 2022.
- Varsling for gråskimmel i jordbær er tilgjengelig i VIPS, med tilhørende informasjon om bruk av modellen.

Brukerstatistikken for VIPS (Google analytics, www.vips-landbruk.no) viser et nokså stabilt antall brukere de siste årene, men med noe årsvariasjoner. Antall brukere i 2022 var 11 104 mot 10 475 i 2021 (Figur 1).

Figur 1. Antall brukere registrert i Norge for www.vips-landbruk.no i Google analytics for perioden 1. januar til 30 september per år i perioden 2017-2022.

Gjennomføring

Forskere i NIBIO og rådgivere i NLR samarbeider aktivt om prioriteringer og planer for informasjon og videre utvikling i VIPS. Kulturgruppene i VIPS er en viktig arena for dette samarbeidet.

Skriftlige og visuelle informasjonstiltak

I løpet av 2022 er det laget en kort instruksjonsvideo for en varslingsmodell i korn. Denne videoen er laget ved NIBIO. Det er skrevet flere nyhets saker med fokus på VIPS i nibio.no. Det er også levert VIPS-rettet informasjon i forbindelse med en rekke arrangement i regi av både NLR og NIBIO. Dette prosjektet har gitt støtte til foredragsholderne deltakelse i disse arrangementene.

Markdager, kurs etc.

NLR arrangerte totalt 124 markdager og kurs med fokus på integrert plantevern (IPV) som har fått støtte fra dette prosjektet i 2022 (Tabell 1).

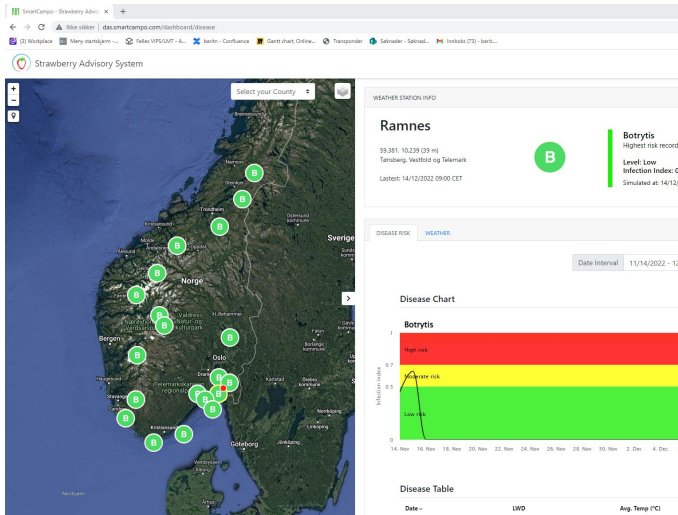
På markdagene er det informert om IPV, de «8 prinsipper», skadeterskler og modeller, skadegjørernes biologi, smittekilder og overlevelse, bruk av feller for fangst og indikasjon av skadegjørere, bruk av VIPS, ugraskjennskap, lagt vekt på sprøyteteknikk osv.

Tabell 1: Markdager og kurs om integrert plantevern arrangert av NLR i 2022

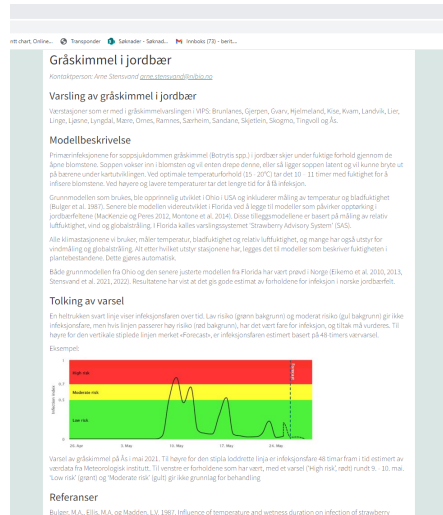
Kulturgruppe	Antall arrangement	Antall NLR-enheter	Deltakere
Korn og oljevekster	60	8	1238
Frukt og bær	22	9	196
Potet og grønnsaker	42	7	418
Totalt	124		1852

Varslingsmodell for gråskimmel i jordbær.

Varslingsmodell for gråskimmel i jordbær er tilgjengelig i VIPS, med tilhørende informasjon om bruk av modellen. Modellen er satt opp med en lenke i VIPS som leder til en egen side for modellberegninger som er del av «Strawberry Advisory System». (Figur 2a), med tilhørende modellbeskrivelse (Figur 2b). Aktuelle lenker til varslingsmodellen for gråskimmel i jordbær er lagt inn i VIPS, og tilhørende informasjon om modellen er tilgjengelig i VIPS. Det er også publisert en artikkel i Norsk Frukt og bær.

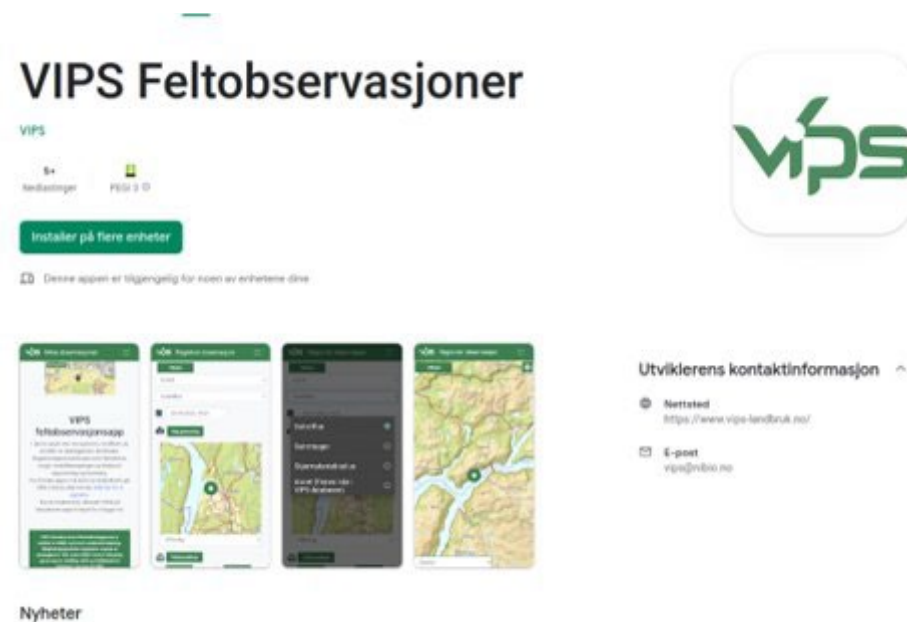
Figur 2a. Skjermdump som viser gråskimmelvarsler slik de tilbys via VIPS. Modellberegninger spesielt tilpasset Norge vises i Strawberry Advisory System, med lenke fra forsida i VIPS.

Figur 2b. Informasjon om varslng av gråskimmel i jordbær i VIPS. <https://www.vips-landbruk.no/information/12/#Jordbaerg-raaskimmel>

ObservasjonsApp

Appen VIPS Feltobservasjoner er ferdigstilt og tilgjengelig i Google Play (Figur 3). Flere forskere ved NIBIO og rådgivere i NLR bidro med testing og tilbakemeldinger frem mot ferdigstilling av appen. Android versjon ble tatt i bruk sommeren 2022. Som følge av tidkrevende registreringsprosess for publisering av appen i AppStore, ble iphone-versjonen ikke klar til årets sesong. Alle registreringsprosesser er nå gjennomført og Appen er klar for bruk på iphone til sesongen 2023.

Figur 3. VIPS Feltobservasjoner – tilgjengelig på Google Play.

Formidling av resultater

Totalt 124 markdager og fagdager med fokus på integrert plantevern og VIPS i regi av NLR.

Instruksjonsvideo for Fuktmodell for bladflekksjukdommer i hvete er ferdigstilt og publiseres i VIPS i forkant av sesongen 2023.

Brukertilpassede kurs og direkteformidling: (dato, tittel, foredragsholder, arrangement, arrangør, sted, antall deltakere)

- 27.januar 2022. Arbeid/Nyheter i VIPS. Berit Nordskog. Plantevernsamling i grønnsaker, NLR, Teams. Ca 30 deltakere.
- 10. februar 2022. 'Nye varslingsmodeller for bladflekksjukdommer', Andrea Ficke, KORN 2022, digitalt møte arrangert av NLR, Apelsvoll, 226 deltakere
- 21. juni 2022. VIPS – nyheter og utfordringer. Berit Nordskog, Plante helsedagen, NIBIO Plante helse, Ås. 20+ deltakere
- 21. juni 2022. Plantevernutfordringer i korn, -olje og proteinvekster. Andrea Ficke, Plante helsedagen, NIBIO Plante helse, Ås, 20+ deltakere
- 12. august 2022. 'Plantevernutfordringer i oljevekster' og 'Optimert sprøytestrategier mot flere sjukdommer i korn' v/ Andrea Ficke. Markdag Apelsvoll, arrangert av NIBIO. 100 deltakere fra kornbransjene.
- 20. oktober 2022. Eplemøte på Foss Gård. Arrangert av NIBIO og NLR Viken. Bjørn Arild Hatteland. 11 deltakere
- 15. november 2022. VIPS observasjonsApp. Annette F. Schjøll. Kursuka, NLR, 35 deltakere.
- 15. november 2022. Ny modell for hveteaksprikk i VIPS. Andrea Ficke. Kursuka, arangert av NLR, Gardermoen, 35 deltakere.

VIPS-relaterte medieoppslag:

Oppslag på nibio.no:

- 4. april 2022. VIPS sesongen er i gang. <https://www.nibio.no/nyheter/vips-sesongen-er-i-gang?locationfilter=true>
- 4. juni 2022. Gråskimmelvarsel kan redusere sprøyting <https://www.nibio.no/nyheter/graskimmelvarsel-kan-reducere-sproyting?locationfilter=true>
- 18. juni 2022. Meldinger i VIPS – verktøy for bedre kontroll <https://www.nibio.no/nyheter/meldinger-i-vips--verktoy-for-bedre-kontroll?locationfilter=true>

Bruker-rettet informasjon om gråskimmelmodellen i jordbær:

- Modellbeskrivelse i VIPS for gråskimmel i jordbær: <https://www.vips-landbruk.no/information/12/#Jordbaergraaskimmel>
- Stensvand, A., Skog. T.-E., Vereide, R., Hauso, I. & Østensen, I.R. 2022. Varsling av gråskimmel i jordbær gjennom "Strawberry Advisory System". Norsk Frukt og Bær 25 (2):6-7.